

The Modeling Family Resilience based on Marital Happiness, Basic Psychological Needs and Spirituality with the Mediating Role of Emotion Regulation

ARTICLE INFO

Article Type
Research Article

Authors

Zhaleh Bahraei¹,
Seyed Ali Hosseini Almadani^{2*},
Ahmad Baseri³

How to cite this article

Zhaleh Bahraei, Seyed Ali Hosseini Almadani, Ahmad Baseri, The Modeling Family Resilience based on Marital Happiness, Basic Psychological Needs and Spirituality with the Mediating Role of Emotion Regulation, *Journal of Islamic Life Style Centered on Health*. 2021;5(4):85-98.

1. PhD Student, Department of Psychology, Faculty of Humanities, North Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

2. Assistant Professor, Department of Psychology, Faculty of Humanities, North Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran (Corresponding Author).

3. Assistant Professor, Department of Psychology, Faculty of Social and Cultural Sciences, Imam Hossein University, Tehran, Iran.

* Correspondence:

Address:

Phone:

Email: alihosseiniAlmadani@yahoo.com

ABSTRACT

Purpose: The aim of this study was to investigate family resilience modeling based on marital happiness, basic psychological needs and spirituality with the mediating role of emotion regulation.

Materials and Methods: The research method is descriptive and correlational. The statistical population of all married men and women working in the educational staff of Tehran Education Organization in 2020 was 46257 people (32046 women and 14211 men). The sample size of 420 of these individuals was selected based on Klein (2016)'s view and by available non-random sampling method (online method) and the Sikbi Family Resilience Scale (2005), Azrin et al. The basic psychological needs of Lagarde et al. (2000), Parsian and Dunning (2009) Spirituality Questionnaire, Gross and John (2003) Emotion Regulation Questionnaire. Then the proposed model was analyzed through structural equation modeling using SPSS and AMOS version 24.

Findings: The results showed that direct routes became significant. The indirect effects of marital happiness, basic psychological needs and spirituality through emotion regulation on family resilience were also significant.

Conclusion: According to the results of the modified structural model, the research had a favorable and acceptable fit with the research data and this is an important step in identifying the factors affecting family resilience in married people.

Keywords: family resilience, marital happiness, basic psychological needs and spirituality, emotion regulation

Article History

Received: 2021/07/08

Accepted: 2021/09/09

مدل‌یابی تاب‌آوری خانواده بر اساس شادمانی زنانشوویی، نیازهای بنیادین روانشناختی و معنویت با نقش میانجی تنظیم هیجان

ژاله بحرایی^۱

دانشجوی دکتری، گروه روانشناسی، دانشکده علوم انسانی، واحد تهران شمال، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

سیدعلی حسینی المدنی^{۲*}

استادیار، گروه روانشناسی، دانشکده علوم انسانی، واحد تهران شمال، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران (نویسنده مسئول).

احمد باصری^۳

استادیار، گروه روانشناسی، دانشکده علوم اجتماعی و فرهنگی، دانشگاه جامع امام حسین(ع)، تهران، ایران.

چکیده

هدف: هدف از این پژوهش بررسی مدلیابی تاب‌آوری خانواده بر اساس شادمانی زنانشوویی، نیازهای بنیادین روانشناختی و معنویت با نقش میانجی تنظیم هیجان بود.

مواد و روش‌ها: روش پژوهش توصیفی و از نوع همبستگی است. جامعه آماری کلیه زنان و مردان متأهل شاغل در کادر آموزشی سازمان آموزش و پرورش شهر تهران در سال ۱۳۹۹ به تعداد ۴۶۲۵۷ نفر (۳۲۰۴۶ نفر زن و ۱۴۲۱۱ نفر مرد) بودند. حجم نمونه ۴۲۰ نفر از این افراد بر اساس دیدگاه کلاین(۲۰۱۶) و به شیوه نمونه‌گیری غیرتصادفی در دسترس (شیوه آنالاین) انتخاب و به مقیاس تاب‌آوری خانواده سیکمی(۲۰۰۵)، مقیاس شادمانی زنانشوویی آزرین و همکاران(۱۹۷۳)، مقیاس نیازهای بنیادین روانشناختی لاگاردیا و همکاران(۲۰۰۰)، پرسشنامه معنویت پاریسیان و دونینگ(۲۰۰۹)، پرسشنامه تنظیم هیجان گروس و جان(۲۰۰۳) پاسخ دادند. سپس الگوی پیشنهادی از طریق مدل معادلات ساختاری با استفاده از SPSS و AMOS نسخه ۲۴ تحلیل شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد مسیرهای مستقیم معنا دار شدند. همچنین اثرات غیرمستقیم شادمانی زنانشوویی، نیازهای بنیادین روانشناختی و معنویت از طریق تنظیم هیجان بر تاب‌آوری خانواده معنا دار بود.

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج مدل ساختاری اصلاح شده پژوهش برآزش مطلوب و قابل قبول با داده‌های پژوهشی داشت و این گام مهمی در جهت شناخت عوامل مؤثر بر تاب‌آوری خانواده در افراد متأهل میباشد.

واژگان کلیدی: تاب‌آوری خانواده، شادمانی زنانشوویی، نیازهای بنیادین روانشناختی، معنویت و تنظیم هیجان.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۴/۱۷

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۶/۱۸

*نویسنده مسئول: alihosseiniamadani@yahoo.com

مقدمه

خانواده یک نظام اجتماعی است که ویژگی‌های خاص خود را دارد. در چنین نظامی افراد به وسیله علائق و دلبستگی‌های عاطفی نیرومند، دیرپا و متقابل به یکدیگر متصل شده‌اند(۱). یکی از عوامل که می‌تواند کانون خانواده و زندگی زوجین را در برابر مشکلات و چالش‌های زندگی خانوادگی و زنانشوویی توانمند کند تاب‌آوری است(۲). تاب‌آوری ۲ توانایی منطبق ساختن سطح کنترل برحسب شرایط محیطی است، در نتیجه این انعطاف‌پذیری انطباقی، افراد دارای سطح بالای تاب‌آوری با احتمال بیشتری در زندگی خود عواطف و هیجانات مثبت را تجربه می‌کنند(۳)، عزت به نفس بالاتری داشته(۴). در مقایسه با افرادی که از سطح تاب‌آوری پایینی برخوردارند، سازگاری روانشناختی بهتری دارند(۵). همچنین می‌توان گفت که، تاب‌آوری خانواده ۳ در توانمند کردن خود به زوجین کمک خواهد کرد تا مشکلات زنانشوویی را به خوبی پشت سر گذارند(۱). تاب‌آوری یکی از عواملی است که می‌تواند کارکردهای روانی خانواده در قالب تفکر، خلق و رفتار را بهبود بخشد و به تبع آن پایداری زندگی زنانشوویی را افزایش دهد. به عبارتی تاب‌آوری خانواده به عنوان توانایی خانواده در کاهش مشکلات با استفاده از منابع، ساختار و ارتباطات درونی تعریف شده است(۶).

زوجینی که در زندگی خود تاب‌آوری بیشتری دارند، ارزیابی شناختی بهتر و مطلوب‌تری نسبت به زندگی دارند و به همین خاطر خوشحالی و شادمانی زنانشوویی ۴ بالاتری را تجربه می‌کنند(۷، ۸، ۹ و ۱۰). شادمانی ارزیابی کلی فرد از میزان شادی در ابعاد مختلف ازدواج تعریف شده است. به عبارتی دیگر شادی زنانشوویی که نقش مهمی در کیفیت زندگی زنانشوویی زوجین دارد و یک عنصر اساسی برای موفقیت در زندگی خانوادگی و رشد شخصی است. تکامل و تحول مثبت تنها زمانی امکان‌پذیر است که رابطه بین زوجین منسجم ۵، خرسند کننده و رضایت بخش ۶ باشد. لذا می‌توان شادمانی زنانشوویی را به عنوان تکامل و تحول مثبت همراه با رابطه زنانشوویی منسجم و رضایت بخش تعریف کرد(۱۱). بر اساس نتایج از نظر شادمانی زنانشوویی بین زنان و مردان تفاوت وجود دارد، به طوری که نشان داده شده است که شادمانی زنانشوویی در مردان به طور قابل توجهی بیشتر از زنان است(۱۱). شادمانی زنانشوویی سطح کلی شادی فرد را از ابعاد گوناگون رابطه زنانشوویی نشان می‌دهد و شامل قضاوت فرد درباره احساس رفاه و رضایتمندی از روابط زنانشوویی می‌باشد و تاثیرات مهمی بر روی شادمانی زنان و مردان در زندگی زنانشوویی ایفا می‌کند(۱۲). افزون بر شادمانی که نقش مهمی بر روی تاب‌آوری ایفا می‌کند، نیازهای بنیادین روانشناختی ۷ می‌توانند بر تاب‌آوری تاثیر گذار باشند(۱۳ و ۱۴).

بر اساس نظریه خودتعیین‌گری ۸ نیازهای بنیادین روانشناختی از سه نیاز به خودپیروی، شایستگی و تعلق تشکیل شده است که در آن

۵. coherent

۶. satisfactory

۷. basic psychological needs

۸. self-determination

۱. resilience

۲. resilience

۳. family resilience

۴. marital happiness

مواد و روش ها

پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر روش توصیفی و از نوع همبستگی بود. جامعه آماری کلیه زنان و مردان متأهل شاغل در کادر آموزشی سازمان آموزش و پرورش شهر تهران (قلمرو مکانی) سال ۱۳۹۹ (قلمرو زمانی) به تعداد ۴۶۲۵۷ نفر (۳۲۰۴۶ نفر زن و ۱۴۲۱۱ نفر مرد) بودند. با وجود آنکه در مورد حجم نمونه لازم برای تحلیل عاملی و مدل‌یابی معادلات ساختاری توافق کلی وجود ندارد، اما به زعم بسیاری از پژوهشگران حداقل حجم نمونه لازم ۲۰۰ می‌باشد. کلاین ۵ نیز معتقد است برای هر متغیر ۱۰ یا ۲۰ نمونه لازم است اما حداقل حجم نمونه ۲۰۰ قابل دفاع است. بر اساس تعداد متغیرهای پژوهش حجم نمونه بین ۲۱۰ تا ۴۲۰ نفر برآورد شد (۲۸). لذا در این پژوهش بر اساس نظر کلاین ۴۲۰ نفر انتخاب شد. با توجه به اینکه زمان اجرای میدان پژوهش در دوران شیوع کرونا ویروس (کووید-۱۹) بود امکان اجرای مداد کاغذی پرسشنامه بر روی افراد نمونه نبود. لذا برای انجام این کار از روش اجرای آنلاین استفاده شد. روش نمونه‌گیری در این پژوهش در دسترس ۶ بود. برای بررسی موارد پرت در پژوهش حاضر از دستور Explore در برنامه SPSS استفاده شد؛ نتایج بررسی موارد پرت در متغیرهای پژوهش حاضر نشان داد که در هیچ یک از متغیرهای پژوهش موارد پرت وجود ندارد. رضایت آگاهانه افراد آزمودنی برای پاسخگویی به سوالات و گذشتن حداقل شش ماه از زندگی مشترک از ملاک‌های ورود و ناقص بودن پاسخنامه افراد نمونه از ملاک‌های خروج از پژوهش بوده است. شرکت آزادانه و داوطلبانه، محرمانه ماندن پاسخ‌ها و در اختیار قرار دادن نتایج در صورت تمایل به افراد از اصول اخلاقی رعایت شده در این پژوهش بود. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها در سطح توصیفی و استنباطی عمل شد. در سطح توصیفی جهت سنجش متغیرهای پژوهش از میانگین و انحراف معیار استفاده شد. در سطح استنباطی جهت بررسی روابط بین متغیرها از ضریب همبستگی پیرسون و مدل‌یابی معادلات ساختاری (تحلیل مسیر) بود. نرم افزار تحلیل داده‌ها برنامه SPSS و AMOS نسخه ۲۴ بود.

ابزار پژوهش

مقیاس تاب‌آوری خانواده (FRAS) سیکی (۲۰۰۵): این مقیاس ۶۶ سوال دارد و در پژوهش حسینی و حسین‌چاری (۱۳۹۲) که هنجاریابی شده است ۳ خرده مقیاس ارتباط خانوادگی و حل مسئله با سوالات ۱۷، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۹، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۵، ۳۶، ۳۸، ۳۹، ۴۲، ۴۳، ۴۴، ۴۶، ۴۷، ۵۱، ۵۲، ۵۳، ۵۸، ۵۹، ۶۰، ۶۳، ۶۴، ۶۵ و ۶۶؛ منابع مذهبی و اجتماعی با سوالات ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۷، ۲۸، ۴۰، ۴۱، ۴۵، ۴۹، ۵۰، ۵۴، ۵۵، ۵۶ و ۶۱؛ و پذیرش مشکل با سوالات ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸ و ۱۲ را شناسایی کرده‌اند و سوالات ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۲۸، ۴۸، ۵۷ و ۶۲ در هیچ

نیاز خودپیروی، شامل داشتن احساس انتخاب در شروع، نگهداری و تنظیم فعالیت‌ها و شایستگی عبارت است از نیاز به موثر بودن در تعامل با محیط که بیانگر میل برای به کار بردن استعدادها و مهارت‌ها در انجام کار، دنبال کردن چالش‌های بهینه و تسلط یافتن بر آنها است و تعلق، نیاز به برقراری پیوندها و دل‌بستگی‌های عاطفی با دیگران است (۱۵). گلاسر معتقد است که در یک رابطه زناشویی موفق و رضایتبخش این پنج نیاز به نحوی تأمین می‌شوند و بی‌توجهی به آنها با نارضایتی در رابطه همراه است (۱۶). همچنین اعتقاد بر این است که معنویت ۱ از نیازهای اساسی افراد است، به طوری که بر اساس نتایج یک پژوهش معنویت می‌تواند در رابطه بین تعارضات زناشویی و نیازهای اساسی رابطه میانجی داشته باشد (۱۷) و بر تاب‌آوری و بالا رفتن سطح مقاومت و پایداری خانواده در برابر رویدادهای تنش‌زا تاثیر مثبتی دارد (۱۸، ۱۹).

فقدان معنا و معنویت در زندگی می‌تواند با عوامل فشارزای روانشناختی مرتبط باشد (۲۰)، به طوری که می‌تواند تاب‌آوری افراد در برابر عوامل فشارزای روانشناختی را بالا ببرد (۲۱). معنویت در زندگی، یک فرایند فعال است که به افراد نیرو بخشیده و آنها را به فعالیت‌های هدفمند ترغیب می‌کند (۲۲) و تاب‌آوری افراد را افزایش می‌دهد (۲۳). در این پژوهش تنظیم هیجان ۲ به عنوان متغیر میانجی تأکید شده است که بر اساس نظریه فرآیندی گروس، به عنوان فرونشانی ۳ و ارزیابی مجدد شناختی ۴ تعریف شده است. به عبارتی دیگر، فرونشانی (سرکوب) شکلی از راهبردهای متمرکز بر پاسخ است و ارزیابی مجدد شناختی، به معنای تغییر دادن شناخت درباره موقعیت هیجانی است و از دانش به عنوان یک سیستم مهم در تولید هیجان استفاده می‌کند (۲۴). در تحقیقات مختلف بر نقش تنظیم هیجان به عنوان یک مهارت مهم برای دستیابی به تاب‌آوری فردی و خانوادگی تأکید شده است (۲۵، ۲۶ و ۲۷). با استناد به شواهد پژوهشی موجود، اهمیت تاثیرگذاری متغیرهایی چون شادمانی زناشویی، نیازهای بنیادین روانشناختی و معنویت بر تاب‌آوری خانواده استنباط می‌شود، اما این شواهد اولاً مقدماتی هستند؛ ثانیاً از انسجام و هماهنگی لازم برای نتیجه‌گیری برخوردار نیستند؛ و ثالثاً مجموعه این عوامل با هم و در تعامل با یکدیگر مورد بررسی قرار نگرفته‌اند. به همین جهت در پژوهش حاضر این عوامل با هم در نظر گرفته می‌شوند و روابط مستقیم و غیر مستقیم آنها با تاب‌آوری خانواده بررسی می‌شود. نتایج این پژوهش می‌تواند مکانیسم‌های روانشناسی مثبت‌نگر، معنویت و غیره و تاثیرگذاری این متغیرها را به طور اختصاصی بر تاب‌آوری خانواده را مشخص کنند. بنابراین، این پژوهش به این سوال پاسخ خواهد داد که آیا مدل تاب‌آوری خانواده بر اساس شادمانی زناشویی، نیازهای بنیادین روانشناختی و معنویت با نقش میانجی راهبردهای تنظیم هیجان دارای برازش است؟

۵. Kline

۶. convenience sampling

۷. Family Resiliency Assessment Scale (FRAS)

۸. Sixbey

۱. spirituality

۲. emotion regulation

۳. suppression

۴. cognitive reappraisal

در فرد است (۳۵). در یک پژوهش روایی سازه مقیاس به روش تحلیل عاملی تایید شده است و برای بررسی اعتبار مقیاس از آلفای کرونباخ استفاده شده است که ضریب کل سوالات ۰/۸۳ به دست آمده است (۳۶). در خارج از کشور برای بررسی اعتبار پرسشنامه از آلفای کرونباخ استفاده شده است که ضریب کل مقیاس ۰/۷۰ به دست آمده است (۳۷). در پژوهش حاضر پایایی به دو روش آلفای کرونباخ و تنصیف محاسبه شد که ضریب آلفای کرونباخ کل ۰/۹۲ و ضریب همبستگی برای تنصیف ۰/۶۸۲ و معنادار در سطح ۰/۰۱ به دست آمد.

پرسشنامه معنویت ۵ (SQ) پارسیان و دونینگ (۲۰۰۹) این پرسشنامه به منظور سنجش اهمیت معنویت در زندگی افراد و ارزیابی ابعاد مختلف آن تهیه شده است و شامل ۲۹ سوال و چهار مولفه خودآگاهی با سوالات ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۹ و ۱۰؛ اهمیت اعتقادات معنوی با سوالات ۱۱، ۱۲، ۱۳ و ۱۴؛ فعالیت‌های معنوی با سوالات ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹ و ۲۰؛ نیازهای معنوی با سوالات ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸ و ۲۹ را اندازه‌گیری می‌کند. نمره‌گذاری پرسشنامه در طیف لیکرت ۴ درجه‌ای می‌باشد به این صورت که کاملاً موافقم ۴ نمره، موافقم ۳ نمره، مخالفم ۲ نمره و کاملاً مخالفم ۱ نمره تعلق می‌گیرد. روایی سازه پرسشنامه از طریق همبستگی نمره کل-مولفه به دست آمده است که ضرایب همبستگی برای خودآگاهی ۰/۳۴، اهمیت اعتقادات معنوی ۰/۴۱، فعالیت‌های معنوی ۰/۳۶ و نیازهای معنوی ۰/۳۱ و معنی‌دار در سطح ۰/۰۱ به دست آمده است (۳۸). در یک پژوهش برای بررسی اعتبار پرسشنامه از آلفای کرونباخ استفاده شده است که ضرایب برای خودآگاهی ۰/۹۱، اهمیت اعتقادات معنوی ۰/۹۱، فعالیت‌های معنوی ۰/۸۰ و نیازهای معنوی ۰/۸۹ به دست آمده است (۳۹). سازندگان پرسشنامه برای بررسی اعتبار پرسشنامه از آلفای کرونباخ استفاده کرده‌اند که ضرایب برای خودآگاهی ۰/۹۱، اهمیت اعتقادات معنوی ۰/۹۱، فعالیت‌های معنوی ۰/۸۰ و نیازهای معنوی ۰/۸۰ به دست آورده‌اند (۴۰). در پژوهش حاضر پایایی به دو روش آلفای کرونباخ و تنصیف محاسبه شد که ضریب آلفای کرونباخ کل ۰/۸۶ و ضریب همبستگی برای تنصیف ۰/۷۲۱ و معنادار در سطح ۰/۰۱ به دست آمد.

پرسشنامه تنظیم هیجان ۷ (ERQ) گروس و جان (۲۰۰۳) این پرسشنامه شامل ۱۰ سوال که دو مولفه ارزیابی مجدد شناختی با سوالات ۱، ۳، ۴، ۵، ۷، ۸ و ۱۰ و فرونشانی هیجانی با سوالات ۲، ۴، ۶ و ۹ را اندازه‌گیری می‌کند. آزمودنی بر اساس یک مقیاس ۷ درجه‌ای از به شدت مخالفم ۱ نمره، کاملاً مخالفم ۲ نمره، مخالفم ۳ نمره، نظری ندارم ۴ نمره، موافقم ۵ نمره، کاملاً موافقم ۶ نمره و به شدت موافقم ۷ نمره پاسخ می‌دهند. دامنه نمرات بین ۱۰ تا ۷۰ است. در داخل ایران برای بررسی پایایی پرسشنامه از آلفای کرونباخ استفاده

کدام از زیر مقیاس‌ها قرار نگرفته‌اند (۲۹). نمره‌گذاری مقیاس به صورت ۴ درجه‌ای لیکرت می‌باشد به این صورت که برای کاملاً مخالفم نمره ۱، مخالفم نمره ۲، موافقم نمره ۳، کاملاً موافقم نمره ۴ در نظر گرفته شده است (۳۰). در پژوهش توسط سازنده آلفای کرونباخ در دامنه ۰/۷۰ تا ۰/۹۶ به دست آمده است (۳۱). در پژوهش‌های خارجی ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۵ به دست آمده است (۳۲). در پژوهش حاضر پایایی به دو روش آلفای کرونباخ و تنصیف محاسبه شد که ضریب آلفای کرونباخ کل ۰/۸۸ و ضریب همبستگی برای تنصیف ۰/۷۶۴ و معنادار در سطح ۰/۰۱ به دست آمد.

مقیاس شادمانی زناشویی ۱ (MHS) آزرین ۲ و همکاران (۱۹۷۳) این مقیاس توسط آزرین و همکاران تهیه و در ایران توسط تنایی ترجمه شده است. نمره‌گذاری این مقیاس در طیف ۱۰ گزینه‌ای از کاملاً شاد ۱ نمره تا کاملاً ناشاد ۱۰ نمره قرار دارد و با جمع امتیازات هر سوال، نمره کل این مقیاس برای هر فرد به دست می‌آید. حداقل جمع نمره‌ها ۱۰ و حداکثر ۱۰۰ خواهد بود. جمع کل نمره‌ها ۱۰ تا ۲۰ نشان دهنده شادمانی زناشویی پایین، ۲۰ تا ۵۵ نشان دهنده شادمانی زناشویی متوسط و نمره بالاتر از ۵۵ نشان دهنده شادمانی زناشویی بالا است (۳۳). در داخل ایران برای بررسی پایایی مقیاس از آلفای کرونباخ استفاده شده است که ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۵ (امامی‌کله‌سر و رسولی، ۱۳۹۶)، ضریب ۰/۸۳ (۱۲) و ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۲ به دست آمده است (۳۴). در پژوهش حاضر پایایی به دو روش آلفای کرونباخ و تنصیف محاسبه شد که ضریب آلفای کرونباخ کل ۰/۹۱ و ضریب همبستگی برای تنصیف ۰/۵۸۷ و معنادار در سطح ۰/۰۱ به دست آمد.

مقیاس نیازهای بنیادین روانشناختی ۳ (BPNS) لاگاردیا ۴ و همکاران (۲۰۰۰) این مقیاس شامل ۲۱ سوال و سه خرده مقیاس خودپیروری یا خودمختاری با سوالات ۱، ۴، ۸، ۱۱، ۱۴، ۱۷ و ۲۰؛ شایستگی با سوالات ۳، ۵، ۱۰، ۱۳، ۱۵ و ۱۹؛ تعلق یا نیازهای ارتباطی با سوالات ۲، ۶، ۷، ۹، ۱۲، ۱۶ و ۲۱ را اندازه‌گیری می‌کند. نمره‌گذاری آن در طیف لیکرت ۵ درجه‌ای می‌باشد به این صورت که کاملاً مخالفم ۱ نمره، مخالفم ۲ نمره، تا حدودی مخالفم ۳ نمره، نظری ندارم ۴ نمره، تا حدود موافقم ۵ نمره، موافقم ۶ نمره و کاملاً موافقم ۷ نمره تعلق می‌گیرد. سوالات ۳، ۴، ۷، ۱۱، ۱۵، ۱۶، ۱۸، ۱۹ و ۲۰ به صورت معکوس نمره‌دهی می‌شوند به این صورت که کاملاً نادرست ۵ نمره، نادرست ۴ نمره، تا حدودی درست ۳ نمره، درست ۲ نمره و کاملاً درست ۱ نمره داده می‌شود. نمره بین ۲۱ تا ۴۲ بیان‌کننده پایین بودن سطح نیازهای بنیادین روانشناختی، نمره بین ۴۲ تا ۱۰۵ بیان‌کننده متوسط بودن سطح نیازهای بنیادین روانشناختی و نمره بالاتر از ۱۰۵ بیان‌کننده بالا بودن سطح نیازهای بنیادین روانشناختی

۵. Spirituality Questionnaire (SQ)

۶. Parsian & Dunning

۷. Emotion Regulation Questionnaire (ERQ)

۸. Gross & John

۱. Marital Happiness Scale (MHS)

۲. Azrin

۳. Basic Psychological Needs Scale (BPNS)

۴. LaGuardia

لیسانس، ۱۲۶ نفر (۳۰ درصد) فوق لیسانس و ۲۸ نفر (۶/۷ درصد) دکترا بودند. ۱۵۴ نفر (۳۶/۶۷ درصد) ۲ تا ۵ سال از ازدواج آنها گذشته بود، ۲۱۷ نفر (۵۱/۶۷ درصد) ۶ تا ۱۰ سال و ۴۹ نفر (۱۱/۶۷ درصد) ۱۱ سال به بالا از مدت زمان ازدواج آنان گذشته بود. ۷ نفر (۱/۷ درصد) زیر ۲ میلیون، ۲۸ نفر (۶/۷ درصد) ۲ تا ۳ میلیون، ۱۷۵ نفر (۴۱/۷ درصد) ۴ تا ۵ میلیون و ۲۱۰ نفر (۵۰ درصد) بالای ۵ میلیون درآمد داشتند. ۱۶۸ نفر (۴۰ درصد) صاحب یک فرزند، ۱۴۰ نفر (۳۳/۳ درصد) دو فرزند، ۴۲ نفر (۱۰ درصد) سه فرزند و بیشتر و ۷۰ نفر (۱۶/۷ درصد) فعلا فرزندی نداشتند. میانگین سن افراد نمونه ۳۴/۶۵ سال و انحراف معیار سن، ۳/۲۶۴ بود.

شده است که ضرایب برای فرونشانی ۰/۸۱ و ارزیابی مجدد شناختی ۰/۷۹ محاسبه شده است (۴۱). سازندگان پرسشنامه همبستگی درونی برای ارزیابی مجدد ۰/۷۹ و سرکوبی ۰/۷۳ به دست آمده است (۴۲). در سایر پژوهش‌های خارج از کشور ضرایب کرونباخ در دامنه ۰/۷۵ تا ۰/۸۳ به دست آمده است (۴۳). در پژوهش حاضر پایایی به دو روش آلفای کرونباخ و تنصیف محاسبه شد که ضریب آلفای کرونباخ کل ۰/۸۶ و ضریب همبستگی برای تنصیف ۰/۶۵۵ و معنادار در سطح ۰/۰۱ به دست آمد.

یافته‌ها

بر اساس نتایج ۲۱۹ نفر (۵۲/۱ درصد) زن و ۲۰۱ نفر (۴۷/۹ درصد) مرد بودند. ۳۵ نفر (۸/۳ درصد) فوق دیپلم، ۲۳۱ نفر (۵۵ درصد)

جدول ۱. تعداد، کمینه، بیشینه، میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهش

متغیرهای پژوهش	میانگین	انحراف استاندارد	چولگی	کشیدگی	آماره KS	مقدار احتمال
تاب‌آوری خانواده	۱۱۱/۳۰	۲۹/۴۹۴	-۰/۰۵۳	-۱/۵۳۳	۰/۲۸۱	۰/۰۶۹
شادمانی زناشویی	۵۹/۹۹	۱۷/۳۶۵	-۰/۰۹۹	-۱/۲۲۹	۰/۲۰۳	۰/۰۷۱
خودپیری	۱۸/۶۷	۳/۶۲۰	۰/۰۱۶	-۱/۴۷۵	۰/۲۱۳	۰/۱۰۸
شایستگی	۱۸/۳۲	۳/۷۷۵	۰/۵۳۴	-۱/۰۶۸	۰/۲۰۷	۰/۱۰۲
تعلق	۲۲/۹۱	۸/۴۸۲	۰/۲۶۱	-۱/۳۷۱	۰/۲۴۰	۰/۱۱۱
معنویت	۶۶/۹۰	۲۲/۷۰۸	۰/۰۹۵	-۱/۲۳۲	۰/۲۲۰	۰/۰۹۱
ارزیابی شناختی	۲۴/۱۴	۷/۴۸۰	۰/۳۲۴	-۱/۳۲۱	۰/۲۳۵	۰/۱۸۵
فرونشانی هیجانی	۱۷/۱۱	۵/۳۷۰	-۰/۱۸۶	-۱/۷۱۷	۰/۲۹۰	۰/۲۱۲

متغیرهای پژوهش در بازه (۲- تا ۲) قرار دارد. بنابراین، توزیع تمامی متغیرهای پژوهش نرمال است. از آنجایی که یکی از مفروضات مهم در معادلات ساختاری (تحلیل مسیر) وجود روابط همبستگی معنادار بین متغیرهاست در جدول ۲، ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش آمده است.

جدول ۱- تعداد، کمینه، بیشینه، میانگین و انحراف تاب‌آوری خانواده، شادمانی زناشویی، نیازهای بنیادین روانشناختی، معنویت و تنظیم هیجان را نشان می‌دهد. تعداد آزمودنی‌ها ۴۲۰ نفر بودند. همچنین از آنجایی سطوح معناداری آماره‌های نرمال بودن کلموگروف اسمیرنوف بزرگ‌تر از ۰/۰۵ هستند ($P < ۰/۰۵$)، لذا توزیع نرمال دارای توزیع نرمال می‌باشند. مقدار چولگی و کشیدگی

جدول ۲. ماتریس همبستگی بین متغیرهای پژوهش

متغیرهای پژوهش	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۱- تاب‌آوری خانواده	۱					
۲- شادمانی	۰/۷۳۷***	۱				
۳- نیازهای بنیادین	۰/۶۸۱***	۰/۶۸۰***	۱			
۴- معنویت	۰/۸۸۹***	۰/۷۲۸***	۰/۶۵۱***	۱		
۵- ارزیابی شناختی	۰/۷۱۴***	۰/۷۷۰***	۰/۴۹۳***	۰/۶۸۴***	۱	
۶- فرونشانی هیجانی	-۰/۶۹۲***	-۰/۴۴۸***	-۰/۲۱۱***	-۰/۵۹۹***	-۰/۵۵۰***	۱

** معنادار در سطح ۰/۰۱

هیجانی ($r = -۰/۶۹۲, p < ۰/۰۱$) با تاب‌آوری رابطه منفی و معناداری به دست آمد. همان‌طور که در جدول ۲ نشان داده شد، همبستگی بین متغیرها معنادار است از این رو، امکان بررسی مدل پژوهش فراهم گردید که نتایج ضرایب مستقیم، غیرمستقیم و برازش مدل در ادامه آمده است.

جدول ۲- ماتریس همبستگی بین متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد. بین شادمانی ($r = ۰/۷۳۷, p < ۰/۰۱$)، نیازهای بنیادین روانشناختی ($r = ۰/۶۸۱, p < ۰/۰۱$)، معنویت ($r = ۰/۸۸۹, p < ۰/۰۱$)، ارزیابی شناختی ($r = ۰/۷۱۴, p < ۰/۰۱$) با تاب‌آوری رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. بین فرونشانی

جدول ۳. ضرایب مسیر مستقیم شادمانی زناشویی، نیازهای بنیادین روانشناختی، معنویت و تنظیم هیجان با تاب‌آوری خانواده

مسیرهای مستقیم	Beta	S.E	C.R.	معناداری
شادمانی زناشویی ← تاب‌آوری خانواده	۰/۱۶۹	۰/۰۵۴	۳/۱۲۳	۰/۰۰۲
نیازهای بنیادین روانشناختی ← تاب‌آوری خانواده	۰/۷۶۱	۰/۰۳۲	۹/۲۶۳	۰/۰۰۱
معنویت ← تاب‌آوری خانواده	۰/۷۴۲	۰/۰۹۵	۹/۹۲۰	۰/۰۰۱

ارزیابی شناختی	۰/۵۴۶	۰/۰۵۳	۳/۵۵۷	۰/۰۰۱
← تاب‌آوری خانواده				
فرونشانی هیجانی ← تاب‌آوری خانواده	-۰/۳۵۵	۰/۰۷۴	-۲/۰۴۷	۰/۰۴۱

همان‌طور که در جدول ۳- مشاهده می‌شود ضرایب مسیرهای مستقیم شادمانی زناشویی ($\beta=0/169$ و $sig=0/002$)، نیازهای بنیادین روانشناختی ($\beta=0/761$ و $sig=0/001$)، معنویت ($\beta=0/742$ و $sig=0/001$)، ارزیابی شناختی ($\beta=0/546$ و $sig=0/001$) و فرونشانی هیجانی ($\beta=-0/355$ و $sig=0/041$) بر تاب‌آوری خانواده معنادار بودند. در ادامه جهت بررسی رابطه غیرمستقیم مدل پیشنهادی از روش بوت استروپ در دستور کامپیوتری پریچر و هیزا استفاده شده است. نتایج روش بوت استروپ برای بررسی مسیرهای واسطه‌ای غیرمستقیم در جدول ۴- ارائه شده است (۴۴).

جدول ۴. نتایج بوت استروپ شادمانی زناشویی، نیازهای بنیادین و معنویت بر تاب‌آوری خانواده با نقش میانجی تنظیم هیجان

مقدار احتمال	سطح اطمینان ۰/۹۵		مسیرهای غیرمستقیم
	حد بالا	حد پایین	
۰/۰۰۳	۰/۳۶۵	۰/۲۳۰	شادمانی زناشویی ← ارزیابی شناختی ← تاب‌آوری خانواده
۰/۰۰۱	-۰/۳۵۵	-۰/۲۵۱	شادمانی زناشویی ← فرونشانی هیجانی ← تاب‌آوری خانواده
۰/۰۰۳	۰/۳۵۴	۰/۲۷۵	نیازهای بنیادین روانشناختی ← ارزیابی شناختی ← تاب‌آوری خانواده
۰/۰۰۱	-۰/۶۲۱	-۰/۲۳۱	یازهای بنیادین روانشناختی ← فرونشانی هیجانی ← تاب‌آوری خانواده
۰/۰۰۱	۰/۴۲۱	۰/۲۳۰	معنویت ← ارزیابی شناختی ← تاب‌آوری خانواده
۰/۰۰۱	-۰/۲۵۴	-۰/۱۳۵	معنویت ← فرونشانی هیجانی ← تاب‌آوری خانواده

اساس جدول ۴- نتایج بوت استروپ آمده است. در این روش چنانچه حد بالا و پایین این آزمون هر دو مثبت یا هر دو منفی باشند و صفر مابین این دو حد قرار نگیرد در آن صورت مسیر علی غیرمستقیم معنی‌دار خواهد بود. مطابق نتایج جدول ۴- این قاعده در مورد شادمانی زناشویی، نیازهای بنیادین روانشناختی و معنویت بر تاب‌آوری خانواده با نقش میانجی تنظیم هیجان صدق می‌کند و مدل علی معنادار است. در جدول ۵- شاخص‌های برازندگی مدل پژوهش آمده است.

یک فرض زیربنایی الگوی پیشنهادی پژوهش حاضر وجود مسیر غیرمستقیم است. زمانی که تعداد نمونه چندان زیاد نباشد، بوت استروپ قدرتمندترین و منطقی‌ترین روش برای دستیابی به اثرات غیرمستقیم را فراهم می‌آورد. سطح اطمینان ۰/۹۵ و تعداد نمونه گیری مجدد بوت استروپ، ۱۰۰۰ است. برای تعیین معنی‌داری شادمانی زناشویی، نیازهای بنیادین روانشناختی و معنویت بر تاب‌آوری خانواده از طریق نقش میانجی تنظیم هیجان از روش بوت استروپ در برنامه ماکرو آزمون پریچر و هیزا استفاده شد (۴۴). بر

جدول ۵. شاخص‌های برازندگی مدل پیشنهادی و نهایی پژوهش

نوع شاخص	شاخص‌ها	مقدار به دست آمده	مقدار قابل قبول
	کای اسکوئر X2 یا CMIN	۹۸/۰۹۳	-
شاخص‌های مطلق	درجه آزادی (DF)	۵۴	-
	سطح معناداری (P)	۰/۰۰۱	-

۱. Preacher & Hayes

فصلنامه سبک زندگی با محوریت سلامت

دوره ۵، شماره ۴، زمستان ۱۴۰۰

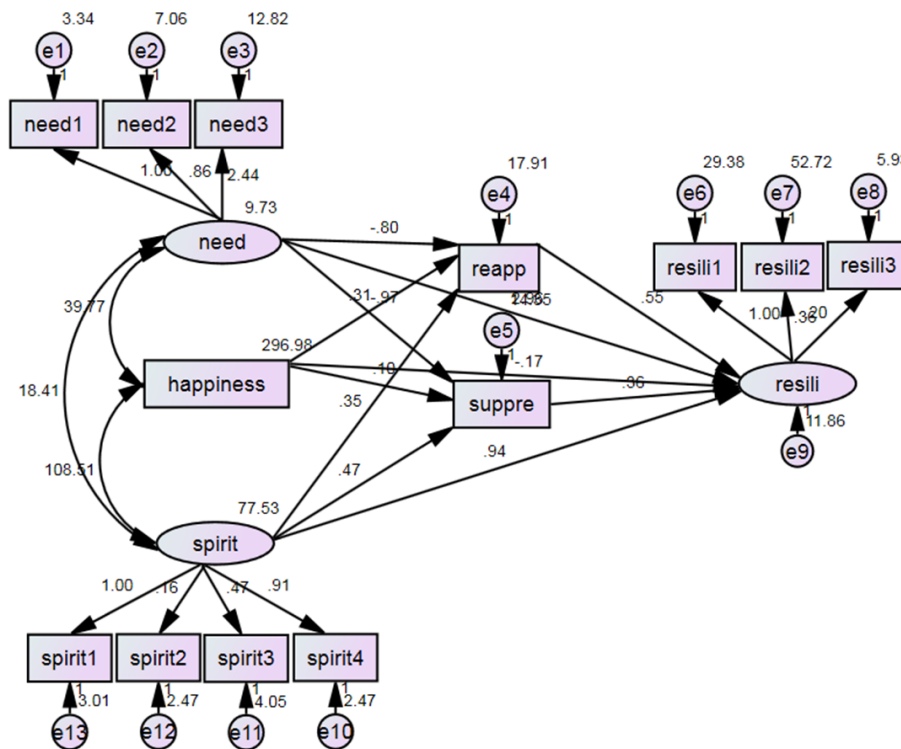
نسبت کای اسکور به درجه آزادی X^2/df یا
CMIN/df

کمتر از ۳	۲/۸۵۴		
کمتر از ۰/۰۸	۰/۰۳۹	(RMSEA)	خطای ریشه‌ی مجذور میانگین تقریب
کمتر از ۰/۰۵۰	۰/۰۰۱	(PCLOSE)	شاخص تقریب برازندگی
بیشتر از ۰/۹۰	۰/۹۱۳	(CFI)	شاخص برازش مقایسه‌ای
بیشتر از ۰/۹۰	۰/۹۲۱	(AGFI)	شاخص نیکویی برازش تعدیل شده یا انطباقی
بیشتر از ۰/۶۰	۰/۷۴۰	(PCFI)	شاخص برازش مقتصد
بیشتر از ۰/۶۰	۰/۷۳۲	(PNFI)	شاخص برازش هنجار شده مقتصد
بیشتر از ۰/۹۰	۰/۹۰۱	(IFI)	شاخص برازندگی افزایشی
بیشتر از ۰/۹۰	۰/۹۹۷	(GFI)	شاخص نیکویی برازش
بیشتر از ۰/۹۰	۰/۹۸۵	(NFI)	شاخص برازش هنجار شده
بیشتر از ۲۰۰	۲۰۳	(HOELTER ۰/۰۵)	شاخص هولتر
بیشتر از ۲۰۰	۲۱۴	(HOELTER ۰/۰۱)	شاخص هولتر

شاخص‌های نسبی

یا انطباقی (AGFI) بزرگتر از ۰/۹۰ و برای برازش مقتصد (PCFI)، برازش هنجار شده مقتصد (PNFI) بالای ۰/۶۰ باشد و بر برازش مناسب و مطلوب مدل دلالت دارند. همانگونه که بر اساس جدول ۵- مشاهده می‌شود مقدار شاخص تقریب برازندگی (PCLOSE) ۰/۰۰۱ و شاخص RMSEA برابر ۰/۰۳۹ می-باشد که بر اساس مدل کلاین نشان دهنده برازش مدل است (۲۸).

جهت آزمون مدل مورد نظر در پژوهش حاضر، روش الگویابی معادلات ساختاری (SEM) اعمال گردیده است. برای بررسی برازندگی مدل از شاخص‌های آمده شده در جدول ۵- استفاده شده است. همچنین اگر شاخص‌های برازش هنجار شده (NFI)، شاخص برازش هنجار نشده (NNFI)، برازش مقایسه‌ای (CFI)، برازندگی افزایشی، (IFI)، نیکویی برازش (GFI) و نیکویی برازش تعدیل شده

نمودار ۱. مدل پیشنهادی و نهایی پژوهش

با نتایج تحقیقات لی، یه، تیان، هو و ژائو (۸)، شورت و همکاران (۹)، یلدریم و بلن (۱۰) و گورگولاس-شری و کلی (۷) همسویی دارد. در تبیین این نتیجه به دست آمده می‌توان گفت که شادمانی زناشویی سنگ بنای خانواده مستحکم است به طوری که در محیط گرم آن، کل خانواده به رشد می‌رسند. شادمانی زناشویی، میزان احساس

نتیجه‌گیری

هدف از این پژوهش بررسی مدل‌یابی تاب‌آوری خانواده بر اساس شادمانی زناشویی، نیازهای بنیادین روانشناختی و معنویت با نقش میانجی تنظیم هیجان بود. نتایج نشان داد که ضریب مسیر مستقیم شادمانی زناشویی بر تاب‌آوری معنادار بود. این نتیجه به دست آمده

شایستگی داشته باشد، تمام قوای خود را برای انجام بهترین عملکرد به کار خواهد برد و منطقی است که تاب‌آوری بالایی داشته باشد. تعلق که یکی دیگر از نیازهای بنیادین روانشناختی است، نیاز به برقراری پیوندها و دلبستگی‌های عاطفی با دیگران است و این نیاز بیان‌گر میل به عاطفی و درگیر بودن در روابط صمیمانه است. تعلق ساختار انگیزشی مهمی است، زیرا زمانی که روابط میان فردی به‌گونه‌ای است که از نیاز او به تعلق حمایت می‌کند، فرد در برخورد با مسائل تحمل و تاب‌آوری بیشتری خواهد داشت. از آنجایی که فرزندان از والدین تأثیر مستقیم می‌پذیرند هر جوی چه مثبت و چه منفی بر خانواده حاکم باشد بر کل خانواده تأثیر می‌گذارد. بنابراین منطقی است که وقتی نیازهای بنیادین روانشناختی زوجین به خوبی برآورده شود و تاب‌آوری بالاتری داشته باشند، ناخودآگاه بر کل خانواده نیز تأثیر می‌گذارند و تاب‌آوری خانواده نیز در سطح بالایی خواهد بود. لذا منطقی است که بین نیازهای بنیادین روانشناختی با تاب‌آوری خانواده رابطه وجود داشته باشد.

در بخشی دیگر از نتایج، نشان داده شد که ضریب مسیر مستقیم معنویت بر تاب‌آوری معنادار بود. این نتیجه به دست آمده با نتایج تحقیقات فام و همکاران (۱۹)، صالحی و همکاران (۴۷) و صیدی و همکاران (۱۸) همسویی دارد. در تبیین این نتیجه به دست آمده می‌توان گفت که معنویت به عنوان تکیه‌گاه روانی به ارتقاء سلامت روان افراد در شرایط سخت کمک می‌کند. معنویت به معنای در نظر گرفتن باورهای فرهنگی-مذهبی و ارتباط درونی با یک قدرت مطلقه‌ی الهی، فراتر از مرز گرایش‌های مذهبی به ادیان مختلف است که افراد را به سمت قدرت لایزال الهی خداوند هدایت می‌کند. معنویت به افراد انگیزه برای تحمل و تاب‌آوری می‌دهد و با تأمین منابع حمایتی با استفاده از یک قدرت قوی‌تر مانند خداوند می‌تواند بر قدرت ایستادگی بیفزاید و تاب‌آوری و ایستادگی فرد را بالا ببرد. معنویت هدف زندگی را برای فرد روشن می‌کند و مایه تسلی در شرایط دردناک و تهدیدکننده هستند. آن‌ها باعث می‌شوند فرد رویدادهای غیرمنتظره را به عنوان رویدادهایی کمتر تهدیدکننده ارزیابی کنند و قادر باشند رویدادهای غیر قابل تغییر را بپذیرند. از این دیدگاه، فرد زمانی که با نیروی بزرگتری در ارتباط است و اهداف و ارزش‌های والاتری دارد، دارای عملکرد بهتری است. یکی دیگر از پیامدهای معنوی بودن، احساس قدرت و آرامش درونی بیشتر است. در شرایط دشوار، معنویت ممکن است تنها منبع دست یافتن به آرامش یا پذیرش موقعیت باشد. معنویت را می‌توان به عنوان پناهگاه آخر تعریف کرد. یک رابطه و پیوند معنوی قوی ممکن است رضایت فرد از زندگی را افزایش دهد یا منجر به تطابق و کنارآمدن بهتر با ناتوانی شود و با به عبارتی تاب‌آوری را افزایش می‌دهد (۴۸). وجود معنویت و فضای معنویت در خانواده نیز تاب‌آوری خانواده را ارتقا می‌دهد. لذا منطقی است که بین معنویت با تاب‌آوری خانواده رابطه وجود داشته باشد.

نتایج نشان داد که ضرایب مسیرهای مستقیم ارزیابی شناختی و فرونشانی هیجانی بر تاب‌آوری معنادار بود. این نتیجه به دست آمده با نتایج تحقیقات سونبول و گونری (۲۷)، گلستانه و تیموری (۲۶) و عارفپور و همکاران (۲۵) همسویی دارد. در تبیین این نتیجه به دست

شادبودن زوجین را از با هم بودن نشان می‌دهد. زوجینی که از زندگی زناشویی احساس شادمانی دارند، بین آنها با یکدیگر و فرزندان ارتباط بین فردی مثبت و همچنین اتحاد زیادی دارند، چنین خانواده‌ای در جنبه‌های مختلف زندگی حامی همدیگر اند، در انجام بسیاری از فعالیت‌های خانوادگی و تفریحی با هم تفاهم دارند و سازگار اند. وجود چنین جوی در خانواده باعث می‌شود که اعضای خانواده در برابر بحران‌ها و مسائل و مشکلات تاب‌آوری بالایی داشته باشند. همچنین شادمانی زناشویی جو شادی را در خانواده به وجود می‌آورد و سبب می‌گردد اعضای خانواده یکدیگر را همراه همیشگی بدانند و این احساس را داشته باشند که در مواقع دشواری می‌توانند به یکدیگر تکیه کنند و تنها نیستند و این دلگرمی سبب می‌شود تاب‌آوری بیشتری داشته باشند. احساس امنیت و اعتماد به نفسی که زوجین در نتیجه شادمانی زناشویی به دست می‌آورند را به کل خانواده انتقال می‌دهند، در نتیجه به خانواده توانایی کنترل بر حوادث را می‌دهد و قدرت تاب‌آوری آنها را بالا می‌برد. افراد شادمان معمولاً جنبه‌های مثبت زندگی را پررنگ‌تر می‌بینند، روابط بین فردی قوی‌تر و روحیه و توانایی بیشتری در برخورد با دشواری‌ها دارند، همانگونه که بیان شد این ویژگی‌های مثبت به کل خانواده منتقل می‌شود، بنابراین این ویژگی‌ها به خوبی بیانگر رابطه مثبت شادمانی زناشویی با تاب‌آوری خانواده است. لذا منطقی است که بین شادمانی زناشویی با تاب‌آوری خانواده رابطه وجود داشته باشد.

افزون بر این، نتایج نشان داد که ضریب مسیر مستقیم نیازهای بنیادین روانشناختی بر تاب‌آوری معنادار بود. این نتیجه به دست آمده با نتایج تحقیقات خطیبی و همکاران (۱)، موسیری و مالین (۲) و گونزالز و همکاران (۱۳) همسویی دارد. در تبیین این نتیجه می‌توان از نظریه‌ی خودتعیین‌گری استفاده کرد. این نظریه معتقد است که حمایت از نیازهای بنیادین روانشناختی برای بهزیستی همه افراد ضروری است. نظریه خودتعیین‌گری نظریه‌ای کلان درباره انگیزش، هیجان و رشد انسان است و به عواملی توجه می‌کند که فرایندهای مربوط به خودشکوفایی در انسان‌ها را بازداري یا تسهیل می‌کنند. عناصر اصلی نظریه خودتعیین‌گری را مجموعه‌ای از نیازهای بنیادین روانشناختی که زیربنای انگیزش‌ها هستند تشکیل می‌دهد (۴۵)؛ بنابراین منطقی است که این نیازها تاب‌آوری را در خانواده ایجاد کنند. نیازهای بنیادین روانشناختی انرژی لازم برای تعامل مثبت اعضای خانواده با یکدیگر را فراهم می‌آورد و تعاملات مثبت زمینه لازم برای تاب‌آورتر شدن اعضا را پدید می‌آورد. این نیازها که عبارتند از نیاز به خودپیروی، شایستگی و تعلق به صورت فطری در تمامی انسان‌ها وجود دارند و برای تاب‌آوری افراد ضروری هستند. خودپیروی، شامل داشتن احساس انتخاب در شروع، نگهداری و تنظیم فعالیت‌ها است. خودپیروی هنگامی اتفاق می‌افتد که فرد احساس کند علت رفتار است؛ یعنی احساس اراده مطمئن در انتخاب‌های خود کند و مطمئن باشند قادر به عملکرد مطلوب است در این صورت تاب‌آوری بالایی را از خود نشان خواهد داد. شایستگی نیاز به مؤثر بودن در تعامل با محیط است که بیان‌گر میل برای به‌کاربردن استعدادها و مهارت‌ها در انجام کار، دنبال کردن چالش‌های بهینه و تسلط یافتن بر آن‌ها است (۴۶). همچنین می‌توان گفت فردی که نیاز به

سازنده و سازگارانه در زندگی خانوادگی و زناشویی شود. وقتی فرد بتواند هیجانات خود را مدیریت کند. از سوی دیگر نقایص در مهارت‌های تنظیم هیجان به عنوان یک ریسک فاکتور در شروع و نگهداشت مشکلات متنوع سلامت روانی و رفتاری از جمله مشکلات روانشناختی در زندگی زناشویی و خانوادگی شود (۵۱) و فرد در این مواقع در برابر این مشکلات تاب‌آوری خانوادگی کمتری را از خود نشان می‌دهد. به همین دلیل مدیریت در تنظیم هیجانات مثبت، کارآمد و سازنده فرد را در برابر چالش‌ها و موانع زندگی زناشویی توانمند و تاب‌آور می‌سازد. لذا منطقی است که بین شادمانی زناشویی و تاب‌آوری خانواده با نقش میانجی تنظیم هیجان رابطه وجود داشته باشد.

نتایج نشان داد که بین نیازهای بنیادین روانشناختی و تاب‌آوری خانواده با نقش میانجی تنظیم هیجان رابطه وجود دارد. این نتیجه به دست آمده با نتایج تحقیقات خطی و همکاران (۱)، موسیری و مالین (۲)، سونبول و گونری (۲۷) و گونزالز و همکاران (۱۳) همسویی دارد. در تبیین این نتیجه به دست آمده می‌توان گفت که بر اساس نظریه خودتعیین‌گری خود پیروی وقتی است که فرد خود تعیین کننده رفتار باشد. شایستگی، اشاره به درک چگونگی دستیابی به نتایج دلخواه و برخورداری از خودکارآمدی در انجام فعالیت‌های لازم در زمینه‌ای خاص دارد و احساس تعلق، اشاره به احساس ارزشمند بودن و حمایت شدن دارد. نظریه خودتعیین‌گری بین دو انگیزه، بر اساس دلایل و اهدافی که منجر به عمل می‌شوند تفکیک قائل می‌شود: انگیزه درونی و انگیزه بیرونی. انگیزه درونی اشاره به انجام فعالیت به خاطر خود فعالیت و ارضای نیازهای بنیادین روانشناختی دارد و اینکه فرد از فرایند کار لذت می‌برد. انگیزه بیرونی اشاره به انجام فعالیت به خاطر پیامدهای مجزا از خود فعالیت دارد؛ مانند دستیابی به پاداش یا اجتناب از تنبیه. انگیزش درونی با برآورده کردن و ارضای نیازهای بنیادین روانشناختی باعث آرامش فرد در مواجهه با رویدادهای تنش‌زا می‌شود به این صورت که فرد انگیزه درونی برای رویارویی با آن مشکلات دارد و فرد توانایی بیشتری نیز برای مدیریت هیجانات و تنظیم آن دارد. وقتی فرد بتواند هیجانات منفی و آزار دهنده خود را مدیریت کند خواهد توانست در رویارویی با چالش‌ها و موانع زندگی زناشویی و خانوادگی تاب‌آوری بیشتری داشته باشد. لذا منطقی است که بین نیازهای بنیادین روانشناختی و تاب‌آوری خانواده با نقش میانجی تنظیم هیجان رابطه وجود داشته باشد.

نتایج نشان داد که بین معنویت و تاب‌آوری خانواده با نقش میانجی تنظیم هیجان رابطه وجود دارد. این نتیجه به دست آمده با نتایج تحقیقات فام و همکاران (۱۹)، صالحی و همکاران (۴۷)، صیدی و همکاران (۱۸) و عارفیور و همکاران (۲۵) همسویی دارد. در تبیین این نتیجه به دست آمده می‌توان گفت که توانایی تنظیم هیجان فرد را قادر می‌سازد تا هیجان خود و دیگران را تشخیص دهد. برخورد مناسب با هیجاناتی مانند غم و خشم داشته باشد. معنویت از متغیرهای مهمی است که می‌تواند بر تنظیم هیجان افراد تأثیر مثبت داشته باشد (۵۲). امروزه با توجه به تحولات سریع و فرایند جوامع، گسترش تعامل علمی، فرهنگی و اجتماعی افراد در جامعه با یکدیگر

آمده می‌توان گفت که زنان و مردانی که عادت به استفاده از راهبردهای سازگارانه‌ای تنظیم هیجان با مضمون فکر کردن به وقایع مثبت دارند یا به عبارت دیگر افرادی که مثبت اندیش هستند؛ معمولاً به جای تفکر و پرداختن به وقایع منفی، درباره پی‌ریزی برنامه‌های مؤثر برای حل مشکل، معنا مثبت بخشیدن به واقعه یا تفسیر واقعه به صورت مثبت و نیز کم اهمیت شمردن واقعه و کوچک شمردن آن در مقایسه با وقایع بزرگتر به تفکر می‌پردازند و در نتیجه نسبت به سایر افرادی که از این راهبردها کمتر استفاده می‌کنند؛ از تاب‌آوری بالاتری هم به صورت فردی و هم به صورت خانوادگی می‌توانند برخوردار باشند (۲۵). لذا استفاده از این نوع راهبردهای تنظیم هیجان سازگارانه مانند ارزیابی شناختی و دوری از فرونشانی هیجانی ممکن است که باعث کاهش هیجان‌های منفی و در نتیجه بهبود عملکرد خانواده شود و موجبات بالاتر رفتن توان خانواده برای رویارویی آنها در جهت حل مشکلات خانوادگی فراهم آورد. از سوی دیگر تنظیم شناختی مانند ارزیابی شناختی برای مدیریت اطلاعات هیجانی و برانگیزاننده به کار می‌رود و بر جنبه شناختی و ذهنی مقابله با هیجان تأکید دارد. بنابراین می‌توان گفت که تنظیم هیجان و استفاده از راهبردهای مناسب نقش مؤثری در سازگاری با مشکلات و رویارویی با مشکلات فردی و خانوادگی ایفا می‌کند. اگر افراد با قدرت بیشتری در تمایز و تنظیم هیجان‌ها عمل کنند؛ رویدادهای استرس‌زا را می‌توانند به خوبی به چالش بکشند. در واقع می‌توان گفت که فرایند تنظیم هیجان در افراد، استرس آنان در رویارویی با مشکلات را کاهش و فرایند رویارویی با مشکلات و آسیب‌های همراه آن را بهبود می‌بخشد و سبب می‌شود که فرد آگاهانه اهداف زندگی را به عنوان راهبرد حل مشکل بپذیرد و از این طریق تاب‌آوری بالاری را در سطح خانوادگی را تجربه کند. لذا منطقی است که بین تنظیم هیجان با تاب‌آوری خانواده رابطه وجود داشته باشد.

نتایج نشان داد که بین شادمانی زناشویی و تاب‌آوری خانواده با نقش میانجی تنظیم هیجان رابطه وجود دارد. این نتیجه به دست آمده با نتایج تحقیقات لی، یه، تیان، هو و ژائو (۸)، شورت و همکاران (۹)، یلدریم و بلن (۱۰)، گلستانه و تیموری (۲۶) و گئورگولاس-شری و کلی (۷) همسویی دارد. در تبیین این نتیجه به دست آمده می‌توان گفت که توجه به شادمانی از دیرباز در زندگی آدمی مطرح بوده و انسان همواره در جستجوی راهکارهایی و بوده تا بتواند رضایت و لذت بیشتر خود را فراهم کند. امروزه تلاش برای ارتقاء سلامت و از جمله افزایش نشاط و شادمانی به سمت خانواده‌ها و زندگی زناشویی سوق یافته است (۴۹). لذا وقتی فرد ارزیابی خوبی از رفاه یا رضایتمندی خود در زندگی زناشویی داشته باشد گفته می‌شود فرد در زندگی زناشویی شادمان است (۵۰). شادمان بودن در زندگی زناشویی باعث دوری فرد از هیجانات منفی و احساسات ناراحت کننده و همچنین هیجانات آزار دهنده در زندگی می‌شود. وقتی فرد در زندگی زناشویی و خانوادگی شادمان باشد در مواجهه با مشکلات و چالش‌های زندگی مدیریت هیجانی بهتری دارند و کارآمدتر می‌تواند هیجانات خود را تنظیم و مدیریت کند. بر این اساس شادمانی می‌تواند باعث شکل‌گیری تنظیم و مدیریت هیجانات

مشاوره و خدمات روانشناختی، سازمان‌های خانواده محور در جهت تدوین برنامه‌ها و مداخلات و کارگاه‌های آموزشی مانند به برگزاری کارگاه‌هایی مانند آموزش شادمانی زناشویی و به کارگیری راهبردهای تنظیم هیجان به مردان و زنان متاهل در بهبود کارایی در سازمان محل کار، بهبود عملکرد خانواده و به ویژه بالا رفتن سطح تاب‌آوری خانواده کمک کنند. لذا مشاوران و روانشناسان می‌توانند بر این اساس از نتایج این پژوهش استفاده کنند.

زمینه‌ساز موقعیت‌های فراوانی است که ممکن است منجر به موفقیت، شکست یا تعارض گردد و مسلماً این موقعیت‌ها هیجان-های مثبت و منفی زیادی را برای افراد به همراه دارد. بنابراین در چنین شرایط تنش‌زایی اگر افراد متاهل در زندگی زناشویی و خانوادگی خود انواع مختلف هوش‌های اجتماعی، هیجانی و از جمله معنوی را در خود تقویت نموده باشند، قادر خواهند بود که با حداقل تبعات منفی و روانی برای خود و دیگران این چنین موقعیت‌هایی را مدیریت کنند و این معنویت و تعالی معنوی باعث می‌شود که فرد در برابر چالش‌ها و موانع زندگی تاب‌آوری بالایی را تجربه کند. لذا منطقی است که بین معنویت و تاب‌آوری خانواده با نقش میانجی تنظیم هیجان رابطه وجود داشته باشد.

در استفاده از نتایج باید دقت داشت که یافته‌های این تحقیق، محدود به زنان و مردان متاهل شاغل در کادر آموزشی سازمان آموزش و پرورش شهر تهران بوده است، بنابراین در تعمیم نتایج به زنان و مردان متاهل شاغل در آموزش و پرورش در دیگر شهرها و یا سایر افراد متاهل باید محتاطانه عمل کرد. مطالعه حاضر از نوع مطالعات همبستگی از نوع توصیفی بوده است، لذا روابط به دست آمده را نمی‌توان به عنوان روابط علت و معلولی تفسیر و تعبیر کرد. این پژوهش می‌توانست هم به صورت کمی و کیفی (ترکیبی) انجام شود، اما به دلیل نبود شرایط مصاحبه این امکان در پژوهش حاضر مهیا نبود و یکی از موانع و محدودیت‌های پژوهش این مورد بود. این پژوهش مصادف بود با شیوع کرونا و ویروس و لذا امکان اجرای میدانی و حضوری پرسشنامه‌ها بر روی افراد نمونه نبود. این محدودیت وجود داشت که تنها افرادی دسترسی به اینترنت و شبکه‌های اجتماعی داشتند قادر بودند در پژوهش شرکت کنند و به سوالات به صورت آنلاین پاسخ دهند و پاسخنامه خود را برای پژوهشگر ارسال کنند. برای تعمیم‌پذیری بیشتر نتایج پیشنهاد می‌شود دانشجویان و پژوهشگران چنین پژوهش‌هایی را در سایر شهرها تکرار کنند تا شواهدی از روابط به دست آمده فراهم شود.

پیشنهاد می‌شود که مدل پژوهش حاضر یعنی پیش‌بینی تاب‌آوری خانواده بر اساس سایر متغیرهای زناشویی، روانشناختی و معنوی شعلی و با نقش میانجی تنظیم هیجان در زنان و مردان متاهل را مورد بررسی قرار دهند. استفاده از مطالعات طولی و سایر روش‌های تحقیق (ترکیبی شامل کیفی و کمی) می‌تواند برای بررسی این مطالعه سودمندتر باشد. به این صورت که پیشنهاد می‌گردد با استفاده از یک مطالعه کیفی (مطالعات تجربه زیسته و پدیدار شناسی توصیفی) به بررسی عوامل مؤثر بر تاب‌آوری خانواده در زنان و مردان متاهل پرداخته شود. دستاوردها و پیامدهای این پژوهش را می‌توان در دو سطح نظری و عملی مطرح کرد. در سطح نظری، یافته‌های پژوهش می‌تواند با تبیین نحوه متغیرهای شادمانی زناشویی، نیازهای بنیادین روانشناختی، معنویت و تنظیم هیجان به گسترش دانش، مفاهیم و مدل‌های موجود در زمینه تاب‌آوری خانواده کمک کنند. همچنین، نتایج پژوهش حاضر می‌تواند راهگشای پژوهش‌های جدیدتر به منظور گسترش دانش روانشناختی در زمینه عوامل مؤثر بر شکل‌گیری تاب‌آوری خانواده شود. در سطح عملی، از یافته‌های این پژوهش می‌توان در سازمان آموزش و پرورش شهر تهران، مراکز

marital satisfaction and resilience. *Sex Roles*, 82(1-2), 44-52.

9. Short, C. A., Barnes, S., Carson, J. F., & Platt, I. (2020). Happiness as a predictor of resilience in students at a further education college. *Journal of Further and Higher Education*, 44 (2), 170-184.

10. Yildirim, M., & Belen, H. (2019). The role of resilience in the relationships between externality of happiness and subjective well-being and flourishing: A structural equation model approach. *Journal of Positive Psychology and Wellbeing*, 3 (1), 62-76.

11. Patel, K. K., & Dhar, M. (2020). Gender Differences in Marital Happiness among Newly Married Individuals in India: Do the Demographic and Socioeconomic Factors Matter?. *Demography India*, 49(1), 112-123.

12. Karbalaee Saleh, Shahla; And Dasht-e Bozorgi, Zahra. (1399). The effectiveness of positive group education on marital happiness, resilience and life satisfaction in parents of children with special needs. *Journal of Psychiatric Nursing*, 8 (1), 71-60.

13. González, L., Castillo, I., & Balaguer, I. (2019). Exploring the Role of Resilience and Basic Psychological Needs as Antecedents of Enjoyment and Boredom in Female Sports. *Revista de Psicodidáctica (English ed.)*, 24 (2), 131-137.

14. Neufeld, A., Mossière, A., & Malin, G. (2020). Basic psychological needs, more than mindfulness and resilience, relate to medical student stress: A case for shifting the focus of wellness curricula. *Medical Teacher*, 5(2), 1-12.

15. Sturm, D. J., Bachner, J., Haug, S., & Demetriou, Y. (2020). The German Basic Psychological Needs Satisfaction in Physical Education Scale: adaption and multilevel validation in a sample of sixth-grade girls. *International journal of environmental research and public health*, 17(5), 15-26.

References

1. Khatibi, Shahla; Goodarzi, Mahmoud; And Yarahmadi, Yahya. (1399). Investigating the Relationship between Sciences, 63 (1), 33-16.

2. Maurović, I., Liebenberg, L., & Ferić, M. (2020). A review of family resilience: Understanding the concept and operationalization challenges to inform research and practice. *Child Care in Practice*, 26(4), 337-357.

3. Cheng, C., Dong, D., He, J., Zhong, X., & Yao, S. (2020). Psychometric properties of the 10-item Connor–Davidson Resilience Scale (CD-RISC-10) in Chinese undergraduates and depressive patients. *Journal of affective disorders*, 261(2), 211-220.

4. Folayan, M. O., Oginni, O., Arowolo, O., & El Tantawi, M. (2020). Internal consistency and correlation of the adverse childhood experiences, bully victimization, self-esteem, resilience, and social support scales in Nigerian children. *BMC research notes*, 13(1), 1-6.

5. Groarke, A., Curtis, R., Skelton, J., & Groarke, J. M. (2020). Quality of life and adjustment in men with prostate cancer: Interplay of stress, threat and resilience. *Plos one*, 15(9), 5-12.

6. Yang, B., Feldman, M. W., & Li, S. (2021). The Status of Family Resilience: Effects of Sustainable Livelihoods in Rural China. *Social Indicators Research*, 153(3), 1041-1064.

7. Georgoulas-Sherry, V., & Kelly, D. (2019). Resilience, Grit, and Hardiness: Determining the Relationships amongst these Constructs through Structural Equation Modeling Techniques. *Journal of Positive Psychology and Wellbeing*, 3 (2), 165-178.

8. Li, X., Ye, L., Tian, L., Huo, Y., & Zhou, M. (2020). Infertility-Related stress and life satisfaction among chinese infertile women: a moderated mediation model of

23. Rajabian Deh Zira Maryam, Dortaj Fariba, Dortaj Fataneh and Elahi Zabihullah. (1398). The role of spiritual health in resilience of Kashan University students. *Scientific Journal of Psychological Development*, 8 (1), 108-97.
24. Gračanin, A., Kardum, I., & Gross, J. J. (2020). The Croatian version of the Emotion Regulation Questionnaire: Links with higher-and lower-level personality traits and mood. *International Journal of Psychology*, 55(4), 609-617.
25. Arefpour, Amir Mohammad; Shojaei, Fereshteh Sadat; Mahdavi, Hoda; And Hatami, Mohammad. (1398). Predicting resilience based on cognitive regulation of emotion and guilt in women with breast cancer. *Journal of Applied Psychology*, 13 (4), 526-509.
26. Golestaneh, Musa; And Teymouri, Esfandiar. (1398). A review of some of the important antecedents and consequences of teacher resilience. *Journal of Psychological Achievements*, 26 (1), 190-169.
27. Sünbül, Z. A., & Güneri, O. Y. (2019). The relationship between mindfulness and resilience: The mediating role of self compassion and emotion regulation in a sample of underprivileged Turkish adolescents. *Personality and Individual Differences*, 139(2), 337-342.
28. Kline, R. B. (2016). *Principles and practice of structural equation modeling*. Guilford publications.
29. Hosseini, Farideh Sadat; And Hossein Chari, Massoud. (1392). Examining the evidence related to the validity and reliability of the family resilience scale. *Family Counseling and Psychotherapy Quarterly*, 3 (2), 209-181.
30. Yazdani, Fatemeh; Shafiabadi, Abdullah; And Heydari, Hassan. (1399). Predicting family resilience on the sustainability of married life. *Razi Journal of Medical Sciences*, 27 (1), 10-1.
16. Duba, D., Jill, D., Graham, M. A., Britzman, M., & Minatrea, N. (2009). Introducing the "Basic Needs Genogram" in Reality Therapy-based marriage and family counseling. *International Journal of Reality Therapy*, 28(2), 15-21.
17. Ghasemi Moghadam, Kobra; Shafi'abadi, Abdullah; And Sharifi, Asghar. (1399). Marital conflicts and basic needs: The mediating role of spirituality. *Journal of Clinical Psychology and Personality*, 18 (2), 65-55.
18. Seidi, Mohammad Sajjad; Poorabraham, Taqi; Bagherian, Fatemeh; And Mansour, Lan. (1390). The relationship between family spirituality and its resilience by mediating the quality of communication in the family. *Journal of Psychological Methods and Models*, 2 (5), 79-63.
19. Pham, T. V., Beasley, C. M., Gagliardi, J. P., Koenig, H. G., & Stanifer, J. W. (2019). Spirituality, Coping, and Resilience Among Rural Residents Living with Chronic Kidney Disease. *Journal of Religion and Health*, 2(5), 1-18.
20. Ebrahimi, Mohammad Ismail; Shiripour, Omid; Zamani, Narges; And Sahebi, Ali. (1398). Predicting students' suicidal tendencies based on their spirituality and satisfaction of basic needs and incompatible schemas. *Journal of Islam and Health*, 4 (1), 19-13.
21. Azami, Yusuf; Motamedi, Abdullah; Friends, Younes; Jalalvand, Mohammad; And Farzanegan, Mohsen. (1391). The role of resilience, spirituality and religiosity in predicting life satisfaction in the elderly. *Culture of Counseling and Psychotherapy*, 3 (12), 20-1.
22. Hajian Nusrat, Mehdi; And Beheshtifar, Queen. (1397). Prioritization of factors affecting spirituality in the workplace in Tehran University of Medical Sciences. *Journal of Health Development*, 12 (4), 272-260.

- findings in Chinese society to a global context. *Frontiers in Psychology*, 11(69), 5-17.
38. Aminai, Mohammad; Asghari Ebrahimabad, Mohammad Javad; Azadi, Mahmoud; And Soltani Shal, Reza. (1394). Assessing the validity and reliability of the Persian version of the Parsian and Downing Spirituality Questionnaire. *Journal of Principles of Mental Health*, 17 (3), 134-129.
39. Ahmadi, Heshmatullah; And Davari, Rahim. (1398). Structure of personality traits mediated by spirituality in suicidal ideation and substance abuse. *Journal of Thought and Behavior in Clinical Psychology*, 13 (51), 77-67.
40. Parsian, N., & Dunning, T. (2009). Developing and validating a questionnaire to measure spirituality: A psychometric process. *Global journal of health science*, 1 (1), 2.
41. Pasandideh, Mohammad Mehdi; And Salek Mehdi, Frank. (1398). Comparison of perceived stress, emotion regulation strategies and cognitive flexibility in gastrointestinal patients and normal individuals. *Journal of Health Psychology*, 8 (29), 100-82.
42. Gross, J. J., & John, O. P. (2003). Individual differences in two emotion regulation processes: implications for affect, relationships, and well-being. *Journal of personality and social psychology*, 85 (2), 348-356.
43. Chapman, H. C., Visser, K. F., Mittal, V. A., Gibb, B. E., Coles, M. E., & Strauss, G. P. (2020). Emotion regulation across the psychosis continuum. *Development and psychopathology*, 32 (1), 219-227.
44. Preacher, K. J., & Hayes, A. F. (2004). SPSS and SAS procedures for estimating indirect effects in simple mediation models. *Behavior research methods, instruments, & computers*, 36(4), 717-731.
31. Sixbey, M. (2005). Development of the family resilience assessment scale to identify family resilience constructs. Doctoral dissertation, School of Counselor Education, University of Florida.
32. Nadrowska, N., Błażek, M., & Lewandowska-Walter, A. (2020). Polish adaptation of the Family Resilience Assessment Scale (FRAS). *Community mental health journal*, 1(1), 1-8.
33. Farshidmanesh, Forough; Davoodi, Hussein; Heydari, Hassan; And Zare Bahramabadi, Mehdi. (1398). Comparison of the effectiveness of mindfulness training and emotion-oriented therapy on intimacy, commitment and marital happiness of women with marital boredom. *Behavioral Science Research*, 17 (1), 67-56.
34. Tavari, Ebadullah; Bakhtiarpour, Saeed; Pasha, Reza; And Borna, Mohammad Reza. (1399). Modeling the relationship between psycho-spiritual development and social support on marital happiness by considering the mediating role of emotional regulation in the parents of exceptional children. *Journal of Psychological Achievements*, 1 (27), 108-91.
35. Alizadeh, Marjan; Abu al-Ma'ali, Khadijeh; And Arjmandnia, Ali Akbar. (1396). Predicting marital satisfaction based on personality traits and basic psychological needs mediated by mental health in mothers of gifted girls. *Journal of Exceptional Child Empowerment*, 8 (4), 94-81.
36. Rahmanizadeh, Fahimeh; Hashemi, Zahra; And the role, Zahra. (1395). Causal modeling of creativity: The role of teacher-student interaction styles and basic psychological needs. *Scientific and Research Quarterly of New Educational Thoughts*, 14 (1), 54-31.
37. Zhou, J., Guo, Q., & Xu, R. (2020). Reciprocal filial piety facilitates academic success via autonomy: generalizing

happiness of female students of Farhangian University of Birjand. *Journal of New Advances in Psychology, Educational Sciences and Education*, 3 (26), 86-75.

45. Baard, P. P., Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2004). Intrinsic need satisfaction: a motivational basis of performance and well-being in two work settings 1. *Journal of applied social psychology*, 34(10), 2045-2068.

46. Hejazi, Goddess; Najafi, Mahsa; And Amani, Javad. (1393). The mediating role of intrinsic motivation in the relationship between basic psychological needs and life satisfaction. *Journal of Contemporary Psychology*, 9 (2), 88-77.

47. Salehi, Saeed; Hashemian, Kianoosh; And Mirhashemi, owner. (1395). Predicting family resilience based on forgiveness and spirituality in married teachers. *Bi-Quarterly Journal of Pathology, Family Counseling and Enrichment*, 2 (2), 119-103.

48. Hashemi, Laden; And Jokar, Bahram. (1390). Investigating the relationship between spiritual excellence and resilience in university students. *Journal of Educational Psychology Studies*, 8 (13), 142-123.

49. Shaykh al-Islami, Razia; And salvation, infallibility; And Ahmadi, Sarah. (1390). Predicting the components of happiness in married women through self-esteem and marital relationships. *Women in Culture and the Arts*, 3 (1), 52-37.

50. Emami Kale Sar, Leila; And Rasooli, Mohsen. (1396). The Relationship Between Beliefs and Documents Relationships to Marital Happiness. *Journal of Applied Psychology*, 11 (3), 410-393.

51. Kamali Eagli, Somayeh; And Abu al-Ma'ali al-Husseini, Khadijeh. (1399). Explaining Aggression Based on Positive and Negative Strategies of Cognitive Emotion Regulation in Adolescent Girls. *Journal of Cognitive Analytical Psychology*, 11 (40), 11-1.

52. Khazaei, Mosayeb; Khazaei, Mahboubeh; And Khakpour, Hussein. (1399). The relationship between spiritual experiences and emotion regulation and